

PHÁT HIỆN MỚI VỀ TÌNH MẪU TỬ

Nghiên cứu mới cho thấy làm mẹ có thể thay đổi hoàn toàn bộ não của phụ nữ, khiến não phát triển về chất xám do tác động từ đứa trẻ.

Những sự thay đổi dường như bắt đầu vào lúc đứa trẻ ra đời. Ví dụ, trong nghiên cứu vào năm 2010, các chuyên gia đã đánh giá hình ảnh quét não của 19 phụ nữ trước và sau khi chuyển dạ. Theo đó, kích thước của bộ não ở người mẹ gia tăng ngay sau khi sinh con. “Chúng tôi đã quan sát những sự gia tăng nhỏ nhưng đáng kể về khối lượng chất xám trong não”, theo đồng tác giả Pilyoung Kim của Viện Sức khỏe tâm thần quốc gia (Mỹ).

Kim và đồng sự cũng phát hiện rằng tỷ lệ phát triển não diễn ra mạnh nhất ở những bà mẹ lúc nào cũng tràn trề niềm vui về sự ra đời của con mình từ lúc mới sinh cho đến 1 tháng sau đó, so với các bà mẹ không nhiệt thành bày tỏ cảm xúc như vậy.

Mối quan hệ tốt đẹp giữa mẹ và con giúp trẻ phát triển tốt về mọi mặt

Giai đoạn ngay sau khi sinh con rất quan trọng đối với các bà mẹ mới. Theo các nhà nghiên cứu, họ phát triển những kỹ năng làm mẹ nhạy cảm trong khoảng thời gian này, và những sự thay đổi trong bộ não có thể liên quan đến cách thức nhóm kỹ năng đó bộc lộ. Để rút ra kết luận trên, giới chuyên gia đặc biệt quan sát sự gia tăng chất xám tại những khu vực não bộ như vùng dưới đồi (hypothalamus), hạch hạnh nhân (amygdala), thùy đỉnh (parietal lobe) và não trước trán (prefrontal cortex). Đây là những vùng chịu trách nhiệm về cảm xúc, lý trí và đánh giá, các giác quan và hành vi tưởng thưởng.

So với những người ít hăng hái làm mẹ hơn, các bà mẹ luôn sung sướng vì con nhiều khả năng phát triển vùng giữa não lớn hơn, đặc biệt tại các vùng liên quan đến động cơ làm mẹ, phần thưởng và điều tiết cảm xúc, theo nhóm của bà Kim.

Các nhà nghiên cứu cho hay sự phát triển khu vực tạo “động cơ” có thể dẫn đến những hành động chăm sóc con kỹ càng hơn, giúp đứa trẻ được phát triển tốt nhất. Dù chưa rõ tại sao có sự tăng trưởng về chất xám ở não người mẹ, họ cho rằng sự gia tăng các hormone bao gồm estrogen, oxytocin và prolactin đã đóng vai trò nào đó đến hiện tượng đáng kinh ngạc trên. Nói một cách chính xác, cảm giác hài lòng và niềm vui vô bờ bến đối với đứa con là cội rễ của thái độ và hành vi ở người mẹ.

Theo kết quả nghiên cứu đăng trên chuyên san Pediatrics vào năm 2008, nhóm của tiến sĩ Lane Strathearn thuộc Trường Y Baylor (Mỹ) phát hiện khi các bà mẹ nhìn thấy khuôn mặt rạng ngời của con, tín hiệu tưởng thưởng trên não ngay lập tức được kích hoạt. “Đây là khu vực được kích hoạt tương tự như trong trường hợp một kẻ nghiện ma túy thỏa mãn xong cơn ghiền”, theo tiến sĩ Strathearn. Đối với các bà mẹ, nụ cười và khuôn mặt của con trẻ có tác dụng còn phê hơn cả ma túy.

Chức năng làm mẹ không chỉ ảnh hưởng đến não của phụ nữ, mà thái độ làm mẹ còn có thể gây nên ảnh hưởng lâu dài đến não trẻ. Một nghiên cứu đăng trên chuyên san Neuropsychopharmacology vào năm 2009 đã tìm hiểu 2 nhóm bà mẹ được phân loại theo cảm giác của họ với mẹ mình. Kết quả cho thấy họ cũng phản ứng khác nhau với đứa con mới sinh. Đối với nhóm có quan hệ gắn kết và an toàn với người mẹ, họ phản ứng tích cực với mọi hình thái khuôn mặt của con, dù đứa trẻ cười đùa hoặc quấy khóc.

Tuy nhiên, ở những bà mẹ không tồn tại mối quan hệ gắn kết hoặc cảm giác được bảo vệ bởi mẹ

họ, phản ứng của nhóm này rất khác biệt. Khi con trẻ khóc, một phần não bộ liên kết với sự đau đớn, cảm giác không công bằng hoặc góm ghiếc được kích hoạt. Điều này cho thấy những kinh nghiệm thời thơ ấu với người mẹ đặc biệt quan trọng đối với trẻ. Các chuyên gia hy vọng những cuộc nghiên cứu sắp tới có thể giúp giới khoa học hiểu được cặn kẽ ảnh hưởng của người mẹ đến sự phát triển về mặt tình cảm, xã hội và thể chất của đứa trẻ.